

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор”,
професионално направление **1.2. Педагогика (Социална педагогика)**

**Тема: ВЪЗПИТАТЕЛНО-ТЕРАПЕВТИЧНИ АСПЕКТИ НА МУЗИКАЛНИТЕ
ДЕЙНОСТИ В СВОБОДНОТО ВРЕМЕ НА ДЕЦАТА**

Докторант: Милена Стефанова Великова

Научен ръководител: Проф. д-р Нели Бояджиева

Изготвил: Доц. д-р Елена Арнаудова, ПУ ”Паисий Хилендарски”

Актуалност

Приоритетната ориентация на изследването към свободното време на учениците, с акцент върху релацията: *личностно развитие - музикални дейности* го прави особено актуално на фона на негативните явления в съвременното общество – липса на културни интереси у младите хора, агресивно поведение и др.

Проблемът за възпитателно-терапевтичната функция на музикалните дейности се вписва и в сферата на една от осемте ключови компетентности - *културна осъзнатост и творчество*, която е в основата на изграждането на новите държавни образователни стандарти на обучението по изкуства.

Структура на дисертационния труд.

Дисертацията е в обем 176 стандартни страници и е структурирана в увод; пет глави с прилежащите им раздели и подраздели; изводи, препоръки, приноси и заключение. Списъкът на литературата включва общо 185 заглавия, от които 166 на хартиен носител (133 на кирилица , 33 - на латиница) и 19 интернет източници (6 на кирилица и 13 – на латиница) . След основния текст следват приложения в рамките на 15 стр.

Характеристики на съдържанието.

Дисертационният труд е разгърнат в теоретичен и експериментален план.

В **увода** последователно и логично са изложени мотивите за избора на темата. Обоснована е важността на изследването в контекста на целесъобразното използване на свободното време, като особено ценен ресурс при учениците в средното училище.

Ясно, детайлно и коректно са формулирани обект, предмет, цел, задачи и хипотеза на изследването, което издава компетентен изследователски подход.

В **Глава 1.** е представена научнотеоретичната постановка на проблема. Добросъвестно са проучени всички защитени в последните 13 години дисертационни трудове в областта на музикалното възпитание, което позволява на докторантката убедително да докаже, че почти няма такива, посветени на музикалните занимания през свободното време. Анализирани са множество публикации от авторитетни наши и чужди автори, изясняващи различните функции на музикалното изкуство – влиянието върху социалното, интелектуалното и физическо развитие; музикалноизразните средства, музикалните дейности и др.

Като основни акценти в **Глава 2.** се открояват възпитателните и терапевтични аспекти на музикалните дейности. Добро впечатление прави опитът на докторантката да направи кратък исторически преглед на развитието на музикалната терапия, при което е потърсена връзката между музикалотерапевтичната практика и практиката на някои водещи световноизвестни музикални педагози (К. Орф, Ж. Далкроз, З. Кодай, Ш. Сузуки и др). Професионално и с разбиране са изяснени и основните концептуални постановки на съответните системи за музикално възпитание.

Глава 3. впечатлява със задълбочения теоретичен анализ на психологическите аспекти на темата. Направената възрастова характеристика е разгърната в няколко посоки, с акцент върху критичните моменти в тийнеджърската възраст. Като се позовава на трудовете на изявени учени в областта на психологията и педагогиката на свободното време, М. Великова прави успешен опит да обоснове необходимостта от занимания с изкуство, като метод за превенция срещу разнообразните прояви на девиантно поведение. В трета глава обстойно са изяснени и основните параметри на извънучилищната и извънкласната възпитателна дейност, като се акцентира върху влиянието им за интелектуалното, духовното, нравственото и креативно развитие на личността

Резултатите от теоретичното проучване на М. Великова се явяват сериозна научна основа, върху която е изграден моделът на експерименталното изследване.

Профилът на експерименталното изследване (методология, методи, изследователски инструментариум, организация, етапи, резултати и др.) е широко разгърнат в **Глава 4.** и **Глава 5.**

Определено считам, че експерименталното изследване е кулминацията в дисертационния труд на М. Великова. Адмирации заслужава смелостта на докторантката да подготви, организира и осъществи блестящо подобно многопланово изследване, с впечатляваща с обема си представителна извадка. Очевидно е, че успехът на изследването се дължи на сериозната научноизследователска подготовка и опита, натрупан в процеса на продължителни предварителни наблюдения и изследвания със сходна научна проблематика. Подборът на методите и изследователския инструментариум се отличава с изключителна прецизност и издава отлично владение на материята. Резултатите са обработени коректно с модерни статистически методи и са онагледени с 25 графики и 19 таблици. В приложение са представени всички въпросници, изготвени от докторантката, за целите на изследването. Анализът на резултатите категорично доказва изследователската хипотеза и позволява на докторантката да стигне до безспорно валидни изводи, които определено биха послужили за основа на бъдещи подобни изследвания.

Приноси на дисертационния труд

В допълнение към горепосочените достойнства, считам че дисертацията има иновационен характер и категорично доказани приноси в областта на музикалната педагогика и педагогиката на свободното време. Много добро впечатление прави убедително изразената лична позиция на докторантката, защитена със съответни позовавания, логични разсъждения и изводи. Дисертационният труд се отличава с ясна структура и логично изложение, което е белег за висока степен на комуникативност на съдържанието.

Заклучение

Като цяло дисертационният труд притежава качествата на оригинална авторска разработка и напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му. Въз основа на всичко гореказано, предлагам на членовете на Уважаемото научно жури да присъдят на **Милена Стефанова Великова** образователната и научна степен «Доктор» в професионално направление 1.2. Педагогика (Социална педагогика)

15.08.2017 г.

Член на научното жури:

(доц.д-р Елена Арнаудова)